

Άρειος Πάγος 1003/1975, Τμ. Β'

Πηγή: ΝοΒ 24/76 σελ. 292, Ε.Ε.Δ. 35/76 σελ. 178

Περίληψη: Εργατικό ατύχημα οδηγού αυτοκινήτου υποκειμένου εις την ασφάλισιν του Τ.Σ.Α. - Δεν απαλλάσσεται ο εργοδότης της προς πληρωμήν αποζημιώσεως υποχρεώσεως κατά τας διατάξεις του ν. 551/1914. - Δικαίωμα του παθόντος προς έγερσιν της εκ του αστικού δικαίου αγωγής εφ' όσον το ατύχημα οφείλεται εις παράβασιν υπό του εργοδότη των διατάξεων του π.δ. 14/22.3.1934 "περί όρων υγιεινής και ασφαλείας των εργατών κλπ.". - Υπαγωγή της αγωγής τούτης εις την παραγραφήν του κοινού αστικού δικαίου.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. ΣΠ. ΓΑΓΓΑΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. ΝΙΚ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Δικηγόροι οι κ.κ. Σωκρ. Σαράφης, Αναστ. Μπάρλας

Η διάταξις του άρθρου 60 § 3 α.ν. 1846/1951, καθ' ην απαλλάσσεται ο εργοδότης της αποζημιώσεως του ν. 551 εν επελεύσει εργατικού ατυχήματος εις τον μισθωτόν, αναφέρεται, ως ρητώς εν αυτή ορίζεται, εις τους ησφαλισμένους του Ι.Κ.Α., δεν επεξετάθη δε, υπό διατάξεως νόμου τινός, η εφαρμογή του και επί των ησφαλισμένων εις τα διατηρηθέντα ειδικά Ταμεία και δη το Ταμείον Συντάξεως Αυτοκινητιστών. Εν προκειμένω, το εκδόν τας προσβαλλομένας, υπ' αριθ. 1485/1973 οριστικήν, 647/1972 και 891/1973, προδικαστικάς, αποφάσεις Εφετείων, εδέξατο, κατά κρίσιν μη πληττομένην διά λόγου αναιρέσεως, ότι ο ενάγων οδηγός φορτηγού αυτοκινήτου της εναγομένης-αναιρεσειούσης, καταστάς ανίκανος διά την εργασίαν του ταύτην ένεκα βιαιού συμβάντος κατά την εκτέλεσιν αυτής, ήτο ησφαλισμένος υποχρεωτικώς εις το Ταμείον Συντάξεως Αυτοκινητιστών, δι' ανικανότητα προς άσκησιν του επαγγέλματος του οδηγού αυτοκινήτου, λόγω παθήσεως ή βλάβης ή εξασθενήσεως σωματικής ή πνευματικής, επελθούσης κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής της εργασίας και οφειλομένης εις βίαιον συμβάν. Μετά ταύτα δε κρίναν, κατά μεταρρύθμισιν της πρωτοδίκου αποφάσεως, ότι η εναγομένη δεν απαλλάσσεται της υποχρεώσεως προς αποζημίωσιν του ενάγοντος, δεν έσφαλεν, είναι δε αβάσιμος και απορριπτέος ο περί του εναντίου πρώτος λόγος αναιρέσεως.

Ός προκύπτει εκ των προσβαλλομένων αποφάσεων, το Εφετείον έλαβεν υπ' όψιν ισχυρισμόν της εναγομένης ότι το ατύχημα, εφ' ου ερείδεται η αγωγή, επισυνέβη καθ' ον χρόνον ο ενάγων ησχολείτο με τον καθαρισμόν της υπαρχούσης επί του όπερ ωδήγει φορτηγού αυτοκινήτου "μπετονιέρας", εκτελών ούτω "σύμμεικτον" εργασίαν, οδηγού αυτοκινήτου και καθαρισμού της επ' αυτού μπετονιέρας. Επομένως, είναι εντεύθεν προεχόντως απορριπτέος ως αβάσιμος, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως περί μη λήψεως υπ' όψιν του ισχυρισμού τούτου.

Εν τω δικογράφω της αγωγής ρητώς επικαλείται ο ενάγων, δέχεται δε και το Εφετείον, ότι το εν τη εκτελέσει της εργασίας του επισυμβάν αυτώ ατύχημα, επήλθεν, υπό τας εν αυτή και τη προδικαστική απόφασιν του Εφετείου ειδικωτέρας περιστάσεις, λόγω μη τηρήσεως εν τη επιχειρήσει της εναγομένης εργοδότης των διατάξεων περί όρων ασφαλίσεως και συγκεκριμένως, ως έκρινε το Εφετείον, των άρθρων 56, 62, 77 § 1, 59, 63 § 1 και 64 του π.δ. της 14/22.3.1934 "περί υγιεινής και ασφαλείας των εργατών και υπαλλήλων πάσης φύσεως βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων, εργοστασίων, εργαστηρίων κλπ.". Ορθώς, όθεν, έκρινεν είτα το Εφετείον ότι ο ενάγων δικαιούται, κατ' άρθρον 16 ν. 551, εις έγερσιν της ενδίκου, εκ του κοινού δικαίου αγωγής προς αποζημιώσιν του, είναι δε αβάσιμος και απορριπτέος ο τρίτος λόγος αναιρέσεως, καθ' ο μέρος του τα αντίθετα υποστηρίζει.

Δι' αναφοράς εις την 647/1972 προδικαστικήν, η εκ των προσβαλλομένων αποφάσεων οριστική δέχεται ανελέγκτως, ως αποδειχθέντα τα κάτωθι: Ο ενάγων, κεκτημένος άδειαν οδηγού φορτηγού αυτοκινήτου, προσελήφθη, την 2.4.1966, υπό της εναγομένης εταιρίας, κατασκευαζούσης την προβλήτα λιμένος Θεσσαλονίκης, ίνα εργασθή ως οδηγός εις φορτηγόν αυτοκινήτόν της, ειδικώς διασκευασμένον προς μεταφοράν και παρασκευήν σκυροκονιάματος, τη λειτουργία μπετονιέρας (βαρέλας) προσηρμοσμένης επί του αυτοκινήτου τούτου εν τη θέσει του αμαξώματος. Κατά την 12.6.1966 και ενώ, εις εκτέλεσιν της εργασίας του ταύτης, ησχολείτο, τη εντολή της εναγομένης, με την λίπανσιν των δύο οδοντωτών τροχών (γρναζίων) καθ' ον χρόνον ευρίσκοντο, ως επέβαλεν η εναγομένη, εν περιστροφική κινήσει και δι' ων, διατεταγμένων του ενός οριζοντίως και του ετέρου καθέτως, μεταδίδεται η κίνησις εις την μπετονιέραν (βαρέλαν), παρεσύρθη η δεξιά χειρ του μεταξύ των τροχών τούτων εις το σημείον της συμβολής αυτών, με αποτέλεσμα την αποκοπήν τεσσάρων δακτύλων του. Το ατύχημα τούτο επήλθε διότι α) δεν υπήρχε προφυλακτικόν κικκλίδωμα πέριξ των γρναζίων, εις τοιαύτην θέσιν ώστε να είναι δυνατή η λίπανσις άνευ αφαιρέσεως της προφυλακτικής συσκευής και β) η λίπανσις

εγίνετο εν ώρα κινήσεως του μηχανήματος, αντί, ως έδει, εν στάσει. Υπό τα περιστατικά ταύτα, ορθώς το Εφετείο εδέξατο ότι δεν ετηρήθησαν υπό της εναγομένης οι ορισμοί των προμνησθέντων άρθρων του π.δ. της 14/22.3.1934, εν πάση δε περιπτώσει των άρθρων 83 εδ. γ' και 105 αυτού. Κατ' ακολουθίαν, είναι αβάσιμος και απορριπτός ο αυτός ως άνω τρίτος λόγος αναιρέσεως, κατά το υπόλοιπον μέρος του, δι' ου υποστηρίζεται ανυπαρξία εν τη κρινομένη περιπτώσει διατάξεων καθοριζουσών όρους ασφαλείας του ενάγοντος και συνεπώς ουδέ παράβασις αυτών υπό της εναγομένης.

Κατ' άρθρον 64 § 4 εδ. δ' Εισαγωγικού νόμου Κώδ. Πολ. Δικ., ως ετροποποιήθη υπό του ν.δ. 958/1971, επί των διαφορών των δικαζομένων κατά την διαδικασίαν των άρθρων 647 έως 661 και 670 έως 676, το Εφετείο συγκροτείται εκ τριών δικαστών, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου. Εν προκειμένω, όθεν, της πρώτης εν τω β' βαθμώ (Εφετείω) συζητήσεως γενομένης την 23.3.1972, ήτοι υπό την ισχύν του ρηθένος ν.δ. 958/1971, νομίμως συνετέθη το εκδόν τας προσβαλλομένας αποφάσεις Εφετείου εκ τριών δικαστών και συνεπώς είναι αβάσιμος και απορριπτός ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως, καθ' ον το αυτό Εφετείο έδει να συντεθή εκ πέντε δικαστών.

Εις την κατ' άρθρον 17 ν. 551 τριετή παραγραφήν υπόκειται μόνον η εκ του νόμου τούτου αγωγή, ουχί δε η κατ' άρθρον 16 αυτού, εκ του κοινού Αστικού Δικαίου. 1/4θεν, ούτω κρίναν και το Εφετείο και απορρίψαν σχετικήν ένστασιν της εναγομένης, δεν έσφαλεν, απορριπτός δ' είναι ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως, υποστηρίζων τα αντίθετα, ήτοι ότι η ένδικος αγωγή, εκ του κοινού Αστικού Δικαίου, υπόκειται εις την ρηθείσαν τριετή παραγραφήν(*).

(*) Επικυρεί τας υπ' αριθ. 1485/1973, 647/1972 και 891/1973 αποφάσεις του Εφετείου Θεσσαλονίκης.